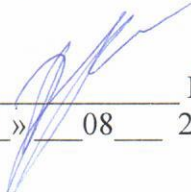

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з навчальної роботи

Рац А. Й.
« 27 » 08 2020 р.

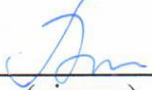
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

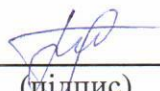
**ТЕОРІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ВИВЧЕННЯ ГАЛУЗЕЙ:
«МАТЕМАТИКА» ТА «ПРИРОДОЗНАВСТВО»**
(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: **магістр**
Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**
Спеціальність: **013 Початкова освіта**

Розробники програми: Біда О. А., доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології; Шовш К. С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та психології ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ
Протокол № 1 від „25” 08 2020 року

Завідувач кафедри _____ Біда О. А. _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми _____ Кучай Т. П. _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 5	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова	
Змістових модулів: 3	Напрямок підготовки /спеціальність 013 Початкова освіта	Курс2.	
		Семестр4.	
Загальна кількість годин: 150		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 10 год. самостійної роботи – год.	Рівень освіти Магістр	20год.	_8_ год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	__ год.
		Лабораторні	
			__ год.
		Самостійна робота	
		120 год.	142_ год.
		Вид контролю Іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

МЕТА– розкриття теоретичних основ методик вивчення галузей: «Математика» та «Природознавство» як необхідної складової підготовки педагога до професійної діяльності, а також досягнення відповідності рівня підготовки майбутніх фахівців галузевому стандарту вищої освіти за спеціальністю «Початкова освіта».

ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

1. Дати студентам уявлення про теоретичні основи методик вивчення галузей: «Математика» та «Природознавство» як науку про професійну основу, як науку про підготовку студентів до професійної діяльності; об'єкт, предмет, мету, завдання, функції, основні категорії, закономірності і принципи.

2. Розкрити сутність і педагогічні вимоги до змісту теоретичних основ методик вивчення галузей: «Математика» та «Природознавство», що визначається соціальним замовленням і змінюється відповідно до суспільного і науково-технічного прогресу.

3. Розкрити сутність і педагогічні вимоги до загальних методів і засобів навчання й виховання та до методів і засобів навчання й виховання у професійній школі.

4. Розкрити сутність і педагогічні вимоги до форм організації педагогічного процесу при вивченні галузей: «Математика» та «Природознавство».

5. Формування у студентів готовності до педагогічної діяльності, інтересу до педагогічної професії.

У результаті вивчення курсу студент повинен:

ЗНАТИ:

- предмет і значення курсу Теорія та технології вивчення галузей: «Математика» та «Природознавство» для підготовки педагога;
- зміст основних нормативних документів;
- зміст початкової освіти й навчання в різних типах навчальних закладів системи вищої освіти, джерела, умови й фактори, що його визначають;
- принципи розробки й аналізу навчального плану, навчальної програми предмета та іншої навчально-програмної документації для системи вищої освіти;
- методи, засоби й форми теоретичного й практичного навчання: поняття, сутність і характеристику;
- зміст дидактичної діяльності педагога; мету, завдання, зміст і технології дидактичного проектування процесу навчання й характеристику технологічної діяльності педагога;
- методи цільової орієнтації, стимулювання й мотивації навчання, формування нових знань, умінь, навичок; прийоми оптимізації форм, методів і засобів у ході реалізації педагогічних проектів;
- питання вдосконалювання навчально-виховного процесу викладання галузей: «Математика» та «Природознавство» й основні напрямки підвищення ефективності навчання;
- зміст і організацію методичної роботи в навчальних закладах системи освіти.

ВМІТИ:

- аналізувати існуючу нормативну й навчально-програмну документацію підготовки педагогів у різних видах навчальних закладів, обґрунтовувати внесення змін у цю документацію, а також її оновляти й при необхідності розробляти;

- відбирати необхідний дидактичний матеріал і конструювати предметний зміст навчання з викладання методик галузей: «Математика» та «Природознавство»;
- здійснювати дидактичне проектування навчального процесу;
- розробляти власні методики викладання методик галузей: «Математика» та «Природознавство», виробничої практики студентів;
- здійснювати керівництво й управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів;
- діагностувати й оцінювати рівень сформованості знань і вмінь студентів при викладанні методик галузей: «Математика» та «Природознавство»;
- переносити досвід, отриманий при розробці методики навчання одного предмета, на проектні роботи, пов'язані з навчанням іншого предмета;
- проводити заняття з курсу «Теорія та технології вивчення галузей: «Математика» та «Природознавство» з наступним аналізом результатів навчання студентів, діагностикою реалізації мети й завдань навчання й коригування навчального процесу;
- самостійно працювати з науковою, методичною й навчальною літературою, а також розвивати критичні здібності й творчість у процесі роботи з літературою;
- проводити самоаналіз своєї діяльності, оцінювати її результати й проводити коригування.

Загальні компетентності 1, 3, 4, 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Знання категоріальних засад вивчення процесів самоорганізації в природі та соціокультурному світі. Вміння продукувати нові наукові ідеї з урахуванням етичних цінностей сучасної світової культури. Здатність розвивати фундаментальні гуманістичні цінності у власному науковому дослідженні. Здатність застосовувати знання під час наукових досліджень. Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не вирішені раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези. Здатність організовувати творчу діяльність і процес проведення наукових досліджень. Здатність критично сприймати й аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів. Вміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження. Комплексність і системний підхід до проведення наукових досліджень.

Фахові компетентності 1, 3, 5, 6. Здатність до ретроспективного аналізу наукового доробку у напрямі освіти. Здатність усвідомлювати актуальність і мету власного наукового дослідження. Комплексність у проведенні критичного аналізу різних інформаційних джерел, авторських методик тощо. Вміння застосовувати критерії наукової раціональності. Комплексність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач і проблем. Здатність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. Здатність брати участь у наукових дискусіях, зокрема на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію. Здатність брати участь у міждисциплінарних проектах комплексного наукового дослідження складних систем, використовувати результати наукових досліджень інших галузей науки для досягнення цілей власного наукового дослідження.

Програмні результати навчання: ПРН 3, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 14, ПРН 16

Здатність надавати особистий приклад із дотримання норм і рекомендацій здорового способу життя. Вибирати правильне прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

Знання сучасних інноваційних технологій підготовки та проведення різних форм організації занять у ЗВО; усвідомлювати потенційні можливості організації навчального процесу у сучасній початковій школі в умовах розвивального навчання, на основі володіння персональним комп'ютером використовувати сучасні технології опрацювання інформації; раціонально використовувати ІКТ під час підготовки та проведення занять та інших форм організації навчально-виховного процесу початкової школи.

Здатність інтегрувати принципи початкової освіти, компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходу, суб'єктсуб'єктної взаємодії тощо з сучасними інноваційними технологіями; аргументувати зрозуміло і недвозначно донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. Планувати провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності.

Здатність до організації педагогічної діяльності та ефективного управління робочим часом, готовність до використання науково обґрунтованих педагогічних технологій, різних способів і засобів оцінки якості освіти, здатність викладати в освітніх установах середньої та вищої освіти.

Здатність спрямування підготовки студента з метою забезпечення особистісної орієнтації формування компетенції майбутнього вчителя початкової школи; здатність демонструвати належний рівень професійної підготовки і загальної культури.

Політика щодо академічної доброчесності. Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ВИВЧЕННЯ ГАЛУЗЕЙ: «МАТЕМАТИКА» ТА «ПРИРОДОЗНАВСТВО»										
Тема 1. Загальні основи викладання методик вивчення галузей: «математика» та «природознавство»	8	2			6			1		7

Тема 2. Викладання методик вивчення галузей: «математика» та «природознавство» як теорія навчання й освіти	10	2	2		6			1		9
Разом за змістовим модулем 1	18	4	2		12			2		16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ ГАЛУЗІ: «МАТЕМАТИКА»										
Тема 3. Методика навчання освітньої галузі «Математика» як педагогічна наука та навчальна дисципліна	8	2			6					8
Тема 4. Загальні поняття про цілі невід’ємні числа. Дочисловий період. Методика вивчення нумерації чисел та арифметичних дій в концентрі «Десяток», «Сотня», «Тисяча», «Багатоцифрові числа», множення та ділення	10	2	2		6			1		9
Тема 5. Вивчення алгебраїчного та геометричного матеріалу в початковому курсі математики. Поняття величини. Методика ознайомлення з темою «Раціональні числа. Частини. Дроби».	10	1	1		8			1		9
Тема 6. Загальні питання методики навчання розв’язування задач. Методика навчання розв’язування простих і складених арифметичних задач	10	1	1		8					10
Разом за змістовим модулем 2	38	6	4		28			2		36
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ ГАЛУЗІ: «ПРИРОДОЗНАВСТВО»										
Тема 7. Завдання і зміст освітньої галузі «Природознавство» та навчального курсу «Природознавство» у початковій школі. Мета і завдання	8	2	1		5			1		7

освітньої галузі «Природознавство».									
Тема 8. Особливості змістового забезпечення освітньої галузі «Природознавство». Загальна характеристика навчального курсу «Природознавство».	10	1			9			1	9
Тема 9. Принципи відбору змісту і побудови шкільного курсу природознавства.	10	1			9				10
Тема 10. Методика формування і розвитку природничих понять.	12	2	1		9			1	11
Тема 11. Прийоми перевірки засвоєння понять.	10	1	1		8				10
Тема 12. Матеріальна база навчання природознавства.	10				10				10
Тема 13. Методи і прийоми навчання природознавства у початковій школі.	12	1			11			1	11
Тема 14. Організаційні форми навчання природознавства.	10	1	1		8				10
Тема 15. Засоби навчання природознавства у початковій школі.	12	1			11				12
Разом за змістовим модулем	94	10	4		80			4	90
Усього годин	150	20	10		120			8	142

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1.1. Загальні основи викладання методик вивчення галузей: «математика» та «природознавство»	1
2	Тема 1.2. Викладання методик вивчення галузей: «математика» та «природознавство» як теорія навчання й освіти	1
3	Тема 2.2. Загальні поняття про цілі невід'ємні числа. Дочисловий період. Методика вивчення нумерації чисел та арифметичних дій в концентрі «Десяток», «Сотня», «Тисяча», «Багатоцифрові числа», множення та ділення	2
4	Тема 2.3. Вивчення алгебраїчного та геометричного матеріалу в початковому курсі математики. Поняття величини. Методика ознайомлення з темою «Раціональні числа. Частини. Дробі».	1
5	Тема 3.1. Завдання і зміст освітньої галузі «Природознавство» та навчального курсу «Природознавство» у початковій школі. Мета і завдання освітньої галузі «Природознавство».	1
6	Тема 3.4.. Методика формування і розвитку природничих понять.	1
7	Тема 3.5. Прийоми перевірки засвоєння понять.	1
8	Тема 3.8. Організаційні форми навчання природознавства.	1
15	Тема 3.9. Засоби навчання природознавства у початковій школі	1

5. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення методики початкового курсу математики як науки.	6
2	Внесок українців у розвиток методики навчання математики учнів початкових класів	6
3	Реалізація виховних аспектів на уроках математики у початкових класах.	6
4	Використання методу проектів для навчання математики учнів початкових класів	8
5	Використання інтерактивних технологій для навчання математики учнів початкових класів. Використання мультимедійних технологій на уроках математики у початкових класах.	8
6	Навчання математики учнів початкових класів в умовах інклюзивної освіти.	10
7	Розробити проект реалізації принципу національної спрямованості при вивченні курсу «Природознавство».	12
8	Підібрати матеріал для формування в учнів правової свідомості.	6
9	Методи та форми формування громадянських почуттів в молодших школярів при вивченні освітньої галузі "Природознавство". Методика формування громадянських почуттів в молодших школярів на уроках з даного курсу.	6
10	Методика застосування комп'ютерно-інформаційних	6

	технологій Організація і методика використання комп'ютерних навчальних програм на уроках з курсу	
11	Розробити тестові завдання для перевірки рівня знань студентів з навчальної дисципліни «Методика викладання природознавства».	12
12	Розробити конспект практичного заняття з використанням інтерактивного методу навчання для учнів 3-4 класу.	12
13	Скласти словник термінів для вивчення курсу «Природознавство».	10
14	Розробити екологічний проект для учнів початкових класів.	10
15	Розробити конспекти уроків з курсу «Природознавство» з використанням quadro-парного навчання, роботи в малих групах, каруселі, акваріуму. "Природознавство" при вивченні тем суспільствознавчого спрямування	8
	Разом	90

6. Методи навчання

Словесні: лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; практичні: метод вправ, практична робота; наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

7. Методи контролю

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: екзамен.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для іспиту

Поточне тестування та самостійна робота															Підеу мкови й тест (іспит)	Сума
Змістов ий модуль 1		Змістовий модуль 2										Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		100
6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7		

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C	задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Методичне забезпечення

- підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання
- лани-конспекти лекцій, семінарських та практичних занять; – індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів;
- тестові завдання для контролю та перевірки знань слухачів
- мультимедійні презентації до навчальних занять
- навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій, практичних, виховних заходів у ЗВО

10. Рекомендована література

Теорія та технології вивчення освітньої галузі «Математика»

1. Богданович М. В. Методика вивчення нумерації і арифметичних дій в початковій школі. Навчальний посібник. К. : Вища школа, 1991. 208 с.
2. Богданович М. В., Козак М. В., Король Я. А. Методика викладання математики в початкових класах: навч. посіб. [3-є вид., перероб. і доп.]. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. 336 с.
3. Богданович М. В., Будна М. О., Лишенко Г. П. Урок математики в початковій школі: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. 208 с.
4. Богданович М. В. Методика навчання учнів розв'язувати текстові задачі. – 3-тє вид. К. : Вища школа, 1990. 181 с.
5. Богданович М. В. Натуральні числа. Нумерація чисел. *Початкова школа*. 2004. № 2. С.25–28.
6. Коваль Л. В., Скворцова С. О. Методика навчання математики: теорія і практика: Підручник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» [2-ге вид., допов. і переробл.]. Харків : ЧП «Принт-Лідер», 2011. 414 с.
7. Комар О. А. Теорія і практика застосування інтерактивної технології на уроках математики: Навчально-методичний посібник. Умань : ПП Жовтий, 2009. 75с.
8. Король Я. А. Практикум з методики викладання математики в початкових класах. Тернопіль : Мандрівець, 1998. 136 с.
9. Онопрієнко О. В. Предметна математична компетентність як дидактична категорія. *Початкова школа*. 2010. № 11. С.47 – 49.
10. Скворцова С. О. Методична система навчання розв'язування сюжетних задач учнів початкових класів: Монографія. Одеса : Астропринт, 2006. 696 с.

Теорія та технології вивчення освітньої галузі «Природознавство»

1. Байбара Т. Н. Методика навчання природознавства в початкових класах. Навчальний посібник. К. Веселка, 1998. 334 с
2. Біда О. А. Природознавство і сільськогосподарська праця: Методика викладання: навч. посібник для студентів пед. ф-тів вищих навч. закладів та класоводів. Київ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2000. 400 с.
3. Григорьева Е. В. Методика преподавания естествознания: учебное пособие. М. : Владос, 2008. 254 с.
4. Кукалець М. В. Методика викладання природознавства у початковій школі: навчально-методичний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання студентів спеціальності «Початкова освіта»: навч. посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2011. 223 с.
5. Методика навчання освітньої галузі «Природознавство»: навчально-методичний посібник. Автор та укладач Т. Я. Грітченко. Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. 291 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Державний стандарт початкової освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennyadertzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
2. Про Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020" <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>);
3. Проект Закону України “Про освіту” http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58639
4. 3. Концепція Нової української школи <https://www.kmu.gov.ua/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed>.
5. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>;
6. Про освіту <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>);
7. «Про вищу освіту» (2014 р., зі змінами 2019 р.) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
8. Про національну доктрину розвитку освіти у XXI столітті <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>;
9. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>);
10. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://uapravo.net/data/base28/ukr28703/htm>.
11. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – [Режим доступу] : <http://guonkh.gov.ua/content/documents/16/1517/Attaches/4455.pdf>.
12. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти / Міністерство освіти і науки України. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.);

**Тестові завдання з теорії та технології вивчення галузі:
«ПРИРОДОЗНАВСТВА»**

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА – ПЕДАГОГІЧНА НАУКА

1. Об'єктом вивчення курсу „Я і Україна” в початковій школі є :

- а) навколишнє середовище;
- б) природа та суспільство;
- в) навчальний предмет „Я і Україна”;
- г) процес навчання природознавства в початковій школі.

2. Об'єктом вивчення методики навчання природознавства є:

- а) оточуюче середовище ;
- б) природа та суспільство;
- в) зміст навчального предмету «Я і Україна» ;
- г) процес навчання природознавства в початковій школі.

3. Перший підручник курсу природознавства у школі В.Ф. Зуєва мав назву:

- а) Нариси з природничої історії;
- б) Предметний метод навчання;
- в) Навколишній світ;
- г) Дитячий світ

4. У курсі „Я і Україна” об'єктами інтеграції виступають :

- а) природничі та соціальні явища;
- б) абстрактні філософські поняття;
- в) процеси пізнання природи;
- г) способи вивчення природничих явищ.

5. У курсі навчання природознавства молодші школярі оволодівають знаннями про:

- а) предмети і явища природи, взаємозв'язки й залежності у природі, способи різних видів навчально-пізнавальної діяльності;
- б) спеціальні фізичні методи пізнання об'єктів природи, способи практичної діяльності з об'єктами природи;
- в) загальні способи самоуправління навчально-пізнавальною діяльністю, норми ставлення до самого себе в природі.

6. Авторами підручника «Я і Україна» для 3,4 класу чотирирічної школи – К.: Освіта, 2005 є:

- а) Коваль Н.І., Нарочна Л.К.;
- б) Бібік Н.М., Байбара Т.М.;
- в) Льченко В.М., Гуз К.Ж.
- г) Коваль Н.І., Пушкарьова С.О.;

7. Авторами курсу «Довкілля» для початкової школи є:

- а) Коваль Н.І., Нарочна Л.К.;
- б) Бібік Н.М., Байбара Т.М.;
- в) Льченко В.М., Гуз К.Ж.
- г) Коваль Н.І., Пушкарьова С.О.;

8. Підручник В. О. Герда для учнів початкових класів мав назву:

- а) „Предметні уроки в початковій школі”;
- б) „Світ Божий”;
- в) „Рідне слово”;
- г) „Земля, повітря і вода”.

9 Освітня мета процесу навчання природознавства :

- а) формувати знання про; розповісти про; формувати мислення.....;
- б) формувати уявлення про; формувати знання про; формувати поняття .
- в) формувати вміння; навчити; формувати поняття;
- г) навчити ...; розвивати пам'ять; ознайомити з ...; розвивати сприймання (уяву); формувати творче мислення.

10. У курсі природознавства молодші школярі оволодівають знаннями про:

- а) предмети і явища природи, взаємозв'язки й залежності у природі, способи різних видів навчально-пізнавальної діяльності;
- б) спеціальні фізичні методи пізнання об'єктів природи, способи практичної діяльності з об'єктами природи;
- в) загальні способи самоуправління навчально-пізнавальною діяльністю, норми ставлення до самого себе в природі;
- г) методи моделювання природних об'єктів та явищ.

11. Виберіть твердження, яке відповідає терміну «екологічне виховання»:

- а) неперервний процес самоосвіти, спрямований на формування ціннісних орієнтацій по відношенню до природи;
- б) цілеспрямований вплив на особистість на всіх етапах її життя за допомогою розгорнутої системи засобів та методів, що має на меті формування екологічної культури;
- в) неперервний процес навчання, спрямований на формування знань щодо збереження навколишнього природного середовища;
- г) неперервний процес навчання, самоосвіти, спрямований на формування спеціальних знань щодо збереження навколишнього середовища і природокористування, реалізованих в екологічно грамотній діяльності.

12. Кому із видатних педагогів належать слова: «З неї (природи) черпається зміст для всіх вправ дітей у вираженні своїх думок і зміст живий, вивчений наочно, дотиково».

- а) Софії Русовій;
- б) К.Вентцелю;
- в) К.Ушинському;
- г) С.Шацькому.

13. Позначте визначення, яке відповідає поняттю „моделювання природних об'єктів це–“:

- а) метод дослідження об'єктів природи за допомогою глобуса, іграшок, схем;
- б) графічне зображення об'єктів природи в процесі моделюючої діяльності;
- в) створення будь-чого матеріального або уявного, що відображає об'єкт, замінює його і дає певну інформацію про нього ;
- г) схематичне зображення об'єктів природи в процесі моделюючої діяльності.

14. Назвати, в яких формах засвоюються учнями початкових класів знання з природознавства:

- а) факт, судження, уявлення, прийом;
- б) уявлення, причинно-наслідковий зв'язок, метод;
- в) поняття, факт, уявлення;
- г) аналогія, уявлення, порівняння.

15. Розвивальна мета процесу навчання природознавства:

- а) формувати поняття ...; розвивати мислення ...;
- б) формувати вміння побачити проблему та сформувані її у вигляді запитання чи завдання (та інші вміння творчого мислення);
- в) розвивати вміння аналізувати ...; розвивати сприймання (уяву); формувати творче мислення; розвивати пам'ять;
- г) навчити ...; формувати пам'ять; ознайомити з ...; розвивати сприймання (уяву); формувати творче мислення.

16. Методику формування природознавчих уявлень і понять у молодших школярів розглядав у своїх роботах:

- а) Герд О.Я.;
- б) Ягодовський К.П.;
- в) Вахтеров В.П.;
- г) Звягінцев С.А.

17. Природничим поняттям притаманні такі властивості:

- а) об'єм, зміст, зв'язок з іншими поняттями;
- б) структура, логіка, зміст;
- в) виникають на основі спостережень, формуються в процесі дослідів;
- г) об'єм, зміст, структура.

18. Реалізація принципу наочності в курсі природознавства полягає:

- а) у активному використанні різноманітних предметів та засобів для реального відображення явищ природи;
- б) у створенні образів, конкретних уявлень, на основі яких будується навчально-пізнавальна діяльність учнів, спрямована на оволодіння системою природознавчих уявлень і понять;
- в) у створенні психічного образу в результаті процесів відчуття і сприймання;

г) у створенні наочних посібників та моделей світу природи.

19. Наочні посібники з природознавства класифікують таким чином:

- а) живої і неживої природи;
- б) натуральні і ілюстративні;
- в) площинні, об'ємні, екранні;
- г) гербарії, колекції, моделі.

20. До засобів унаочнення неживої природи відносять:

- а) мінерали, корисні копалини, колекції ґрунтів;
- б) корисні копалини, гірські породи, колекції ґрунтів;
- в) фіксовані препарати, колекції комах, гербарії, корисні копалини, колекції ґрунтів
- г) мінерали, колекції комах, гербарії, корисні копалини, колекції ґрунтів.

21. Правильне судження, що відповідає терміну “гербарій”:

- а) засушені рослини або їх частини, що прикріплені до цупкого паперу;
- б) натуральні об'єкти, що можуть бути використані для виконання практичних завдань на уроках природознавства;
- в) натуральні об'єкти, що являють собою засушені рослини або їх частини, які прикріплені до цупкого паперу і зроблені руками дітей;
- г) композиції із засушених квітів.

22. Правильне судження, що відповідає терміну “муляжі”:

- а) точна копія натурального об'єкта, в якій відображаються не тільки основні (колір, форма, розміри), але й другорядні, незначні зовнішні ознаки;
- б) джерело знань і засіб ілюстрації з якого учні отримують знання про форму та колір плодів, коренеплодів, фруктів, технічних рослин, тощо;
- в) виготовлене із парафіну або пластмаси, пап'є-маше приблизне зображення предметів природи, що вивчаються в початковій школі;
- г) виріб з пап'є-маше.

23. Правильне судження, що відповідає терміну “моделі”:

- а) спрощений матеріалізований чи матеріальний об'єкт, що є засобом вивчення оригіналів, предметів, або явищ природи;
- б) тривимірне зображення об'єкта, його частини, чи групи об'єктів у зменшеному або збільшеному вигляді;
- в) зображення що передають загальну структуру, істотні зв'язки та інші особливості реальних об'єктів у спрощеній формі;
- г) виріб з пап'є-маше.

24. Виберіть твердження, яке відповідає терміну «природниче поняття»:

- а) узагальнена форма наукової думки, що відображає у свідомості людини предмети і явища природи;
- б) процес сприйняття чуттєвих ознак об'єктів і явищ природи;
- в) форма думки, що констатує факти та явища природи;
- г) наукова форма думки, щодо логіки вивчення явищ та предметів природи.

25. Умовами формування природознавчих уявлень є:

- а) чуттєве сприймання ознак, виявлення істотних ознак, узагальнення і словесне вираження сутності поняття, введення терміну та застосування у подібних та нових ситуаціях;
- б) сприймання ознак, виявлення ознак, введення терміну та застосування у подібних та нових ситуаціях;
- в) спостереження, виявлення ознак, узагальнення і словесне вираження сутності поняття, та застосування у подібних та нових ситуаціях;
- г) безпосереднє спостереження за природним об'єктом.

26. Які групи умінь формуються, переважно, при вивченні такої теми з природознавства «Тварини лісу»:

- а) розумові, перцептивні, самоконтролю, самокоригування коригування;
- б) навички причинно-наслідкового, логічного і творчого мислення, мнемічні;
- в) імажинативні, мовленнєві, самопланування, самоорганізації;
- г) розумові, мовленнєві

27. Екологічна культура, згідно з проектом «Концепції неперервної екологічної освіти», характеризується:

- а) глибокими знаннями про навколишнє середовище;
- б) наявністю світоглядних ціннісних орієнтацій стосовно природи, екологічним стилем мислення і відповідальним ставленням до природи;
- в) набуттям умінь і досвіду вирішення екологічних проблем;
- г) безпосередньою участю у природоохоронній діяльності, передбаченням можливих негативних наслідків природоперетворюючої діяльності людини;
- д) сукупністю перелічених вище тверджень.

28. Специфічними принципами, що обумовлюють зміст навчального матеріалу з природознавства є принципи:

- а) науковості, доступності, сезонності
- б) сезонності, краєзнавчий, батьківщинознавчий;
- в) краєзнавчий, фенологічний, доступності;
- г) сезонності, доступності, батьківщинознавчий.

29. Доберіть правильне твердження, що відповідає висловленню „Умовивід –...

30. Розкрийте взаємозв'язок між формуванням природничих понять і мовою

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА.

1. Позначте визначення, яке відповідає поняттю „моделювання природних об'єктів це–„:

- а) метод дослідження об'єктів природи за допомогою глобуса, іграшок, схем;
- б) графічне зображення об'єктів природи в процесі моделюючої діяльності;
- в) створення будь-чого матеріального або уявного, що відображає об'єкт, замінює його і дає певну інформацію про нього ;
- г) схематичне зображення об'єктів природи в процесі моделюючої діяльності.

2. Візуально-чуттєве сприйняття предметів та явищ навколишнього світу в їх натуральному або штучному, символічному зображенні характеризує такий метод навчання як:

- а) практичний;
- б) словесний;
- в) наочний;
- г) проблемний;

3. До методів, що відображають зовнішню сторону пізнавальної діяльності учнів (за А.М.Алексюком):

- а) бесіда, розповідь, робота за підручником, дослід, робота з наочними посібниками;
- б) репродуктивний метод, дослідницький метод, індукція, дедукція, пояснювально-ілюстративний метод;
- в) індивідуальна, групова, фронтальна, евристична, дослідницька робота.
- г) спостереження за розвитком рослин, тварин, за поступовими сезонними змінами в житті рослин, тварин.

4. Вибір проблемних методів навчання у процесі засвоєння молодшими школярами змісту природознавства визначається такими критеріями :

- а) локальна і загальна готовність учнів, зміст навчального матеріалу,
- б) зміна послідовності вивчених у підручнику фактів, пояснень описів
- в) необхідністю залучення додаткової інформації, яка виходить за межі змісту поняття, що передбачено програмою;
- г) методичною підготовкою вчителя.

5. До евристичних (частково-пошукових методів навчання природознавства відносять:

- а) створення вчителем проблемної навчальної ситуації, поетапне її розв'язування з аналізом послідовності і логіки вирішення завдання;
- б) способи елементарного засвоєння творчої діяльності, (певних її етапів)при роботі з об'єктами природи;
- в) формулювання вчителем риторичних запитань на які він сам відповідає;
- г) проблемна розповідь, під час якої діти знайомляться с ходом розв'язання проблемної ситуації.

6. До методів що забезпечують опосередковане ознайомлення з природою відносяться:

- а) спостереження, експеримент, праця, дослід з природним матеріалом;
- б) розгляд картин, використання діафільмів і кінофільмів, робота з малюнками, моделями, словесні дидактичні ігри, розповіді, бесіди, читання художньої літератури;
- в) спостереження за наближенням грози, за веселкою, дощем, снігом;
- г) спостереження за розвитком рослин, тварин, за поступовими сезонними змінами в житті рослин, тварин.

7. До методів, які забезпечують безпосереднє ознайомлення з природою відносяться:

- а) фенологічні спостереження, дослідницькі;
- б) розглядання предметів та бесіди про них;
- в) спостереження за наближенням грози, за веселкою, дощем, снігом;
- г) спостереження за розвитком рослин, тварин, за поступовими сезонними змінами в житті рослин, тварин;

8. До методів що відображають внутрішню сторону пізнавальної діяльності учнів (за А. М.Алексюком)відносять:

- а) бесіда, розповідь, пояснювально-ілюстративний метод, практична робота;
- б) репродуктивний метод, дослідницький метод, дедукція, індукція;
- в) виконання вправ, евристичний метод, робота за підручником, дослід;
- г) спостереження за розвитком рослин, тварин, за поступовими сезонними змінами в житті рослин, тварин.

8.Правильне судження, що відповідає визначенню спостереження як методу забезпечення наочно-чуттєвої основи знань про природу :

а) цілеспрямоване, планомірне, сприйняття об'єктів навколишньої дійсності з метою виділення суттєвих ознак предметів та явищ природи;

б) планомірне, сприйняття об'єктів навколишньої дійсності та накопичення чуттєвого досвіду;

в) розвиток спостережливості дитини, уміння аналізувати, узагальнювати та планувати певну діяльність;

г) фіксування певних ознак предметів природи.

10.Спостереження відрізняється від простого сприймання тим, що

а)є планомірним, цілеспрямованим.

б) є планомірним, цілеспрямованим, дієвим;

в) має бути спеціально - організованим вихователем;

г)має більш яскравий емоційний фон та проводиться тільки за об'єктами природи.

11. Виберіть емпіричні методи пізнання:

А. вимірювання, опис, аналіз, спостереження;

Б. спостереження, аналіз, дедукція, опис;

В. вимірювання, аналіз, синтез, спостереження;

Г. вимірювання, опис, експеримент, спостереження.

12.Спостереження, за словами К.Д. Ушинського:

а) "...цілеспрямоване збирання фактів про предмети і явища дійсності, поведінку і діяльність особистості з метою їх аналізу і тлумачення..";

б) "...цілеспрямоване, планомірне сприймання об'єктів навколишньої дійсності, яке призводить до формування уміння спостерігати, підпорядковане конкретно - визначеним цілям й вимагає вольових зусиль.";

в)знання, одержані у процесі спостереження, надалі стають основою для розвитку логічного мислення, зокрема встановлення суті, закономірностей, взаємозв'язків і залежностей, складних узагальнень, систематизації;

г)...те, без чого неможливо пізнати світ."

13. Які групи умінь формуються, переважно, при вивченні такої теми з природознавства «Тварини лісу»:

а) розумові, перцептивні, самоконтролю,самокоригування коригування;

б)навички причинно-наслідкового, логічного і творчого мислення, мнемічні;

в) імажинативні, мовленнєві, самопланування, самоорганізації;

г)розумові, мовленнєві

14.Планомірне, цілеспрямоване, сприймання об'єктів навколишньої дійсності, яке підпорядковане конкретно-визначеним цілям і вимагає вольових зусиль (за Т.Байбарою) визначається як :

а)демонстрація;

б)спостереження;

в)екскурсія;

г)дослідницька діяльність.

15. Систематизація в процесі навчання природознавства– це розумова діяльність...

а)яка здійснюється на основі відтворення (актуалізація) знань у необхідній послідовності;

б) у процесі якої знання про об'єкти і явища навколишнього світу організуються в системи;

в)під час якої домінуючим способом пізнання дітей є безпосереднє сприймання об'єктів природи, навколишнього світу, їх взаємозв'язків;

г)планування дій на основі фактичних знань.

16.Спосіб організації взаємопов'язаної діяльності учителя і учнів, в якій учитель виконує функцію джерела навчального змісту і суб'єкта керування навчально-пізнавальною діяльністю(за Т.Байбарою) визначається як:

а)бесіда;

б)розповідь;

в)проблемна бесіда;

г)евристична бесіда.

17.Систематично використовується метод моделювання у програмі курсу „Довкілля” авторами якої є:

а) В.Льченко, К. Гуз;

б) Н. Бібік, Н. Коваль;

в) Р.Арцішевський;

г) Н.Бібік, Т.Байбара.

18.Які прилади можна використовувати для організації спостережень за Сонцем:

а) гномон;

б)флюгер;

в)гігрометр,;

г)психрометр.

19. Метою дослідницької технології є:

- а) набуття учнями навичок дослідницької роботи;
- б) спрямуванні учнів на осмислення екологічних проблеми в цілому
- в) створенні умов для творчої діяльності;
- г) організації самостійної пошукової діяльності, робота за правилами, певним алгоритмом, підпорядкованими досягненню результату.

20.Відповідь на ці запитання є результатом виконання певних дій (перцептивних: подивіться..., послухайте..., назвіть частини..., практичних, виміряйте довжину..., зважте...,розчиніть.):

- а) проблемні запитання;
- б) продуктивно-пізнавальні запитання;
- в) репродуктивно-мнемічні запитання;
- г) репродуктивно-пізнавальні запитання.

21. Репродуктивно-пізнавальні запитання під час бесіди на уроках природознавства:

- а) активізують пам'ять і спонукають до відтворення раніше здобутих знань;
- б) стимулюють пізнавальну діяльність, результатом якої є здобуття готових знань з різних джерел: підручників, засобів унаочнення, спостережень, дослідів;
- в)відповіді на такі запитання отримують в результаті здійснення операцій логічного мислення з уже відомими знаннями або під час розв'язання проблеми
- г)необхідні для запам'ятовування.

22. Репродуктивно-мнемічні запитання під час бесіди на уроках природознавства:

- а) стимулюють пізнавальну діяльність, результатом якої є здобуття готових знань з різних джерел: підручників, засобів унаочнення, спостережень, дослідів;
- б) активізують пам'ять і спонукають до відтворення раніше здобутих знань;
- в) відповіді на такі запитання отримуються в результаті здійснення операцій логічного мислення з уже відомими знаннями або під час розв'язання проблеми
- г)питання має риторичний характер.

23. Продуктивно-пізнавальні запитання під час бесіди на уроках природознавства:

- а) активізують пам'ять і спонукають до відтворення раніше здобутих знань;
- б) стимулюють пізнавальну діяльність, результатом якої є здобуття готових знань з різних джерел: підручників, засобів унаочнення, спостережень, дослідів.
- в) відповіді на такі запитання отримуються в результаті здійснення операцій логічного мислення з уже відомими знаннями або під час розв'язання проблеми;
- г) необхідні для запам'ятовування.

24. Виконання проблемних практичних завдань у 3-му класі може бути організоване такими способами:

- а)перенесення способів практичних дій і власне предметних знань у нові умови: відбираються засвоєні прийоми і з них конструюються нові способи практичної діяльності.
- б)розв'язується самостійно під опосередкованим керівництвом учителя. Практичні проблеми для самостійного виконання молодшими школярами будуються за аналогією.
- в)діти під керівництвом учителя осмислюють зміст проблемної ситуації і проблеми, у співпраці з ним будують передбачення, а шляхом самостійного виконання сконструйованого способу практичної діяльності доводять його правильність;
- в)відбувається самостійне осмислення причинно-наслідкових зв'язків і доведення їх істинності шляхом міркувань.

25.Значення спостережень у процесі навчання природознавства:

Відповідь _____

26.Значення практичних робіт у процесі навчання природознавства:

Відповідь _____

27.Значення дослідів як способі пізнання природи у процесі навчання природознавства _____

28.Наведіть послідовність міркування вчителя при виборі методів навчання з змістом теми „Ґрунти”.

Відповідь _____

фіксації наслідків спостережень у 3-му класі

Відповідь _____

29.Назвіть способи

30.Які види пізнавальних завдань мають місце у випадку:

Серед перелічених тварин: заєць, кажан, лисиця, білан капустианий, сонечко, білка, борсук, їжак, вовк, ласка, тритон, окунь, бурий ведмідь, олень, лось, галка, миша, мурашка, шишикар – підкресли назви тих, які впадають у сплячку. Поясни, чому вони впадають у сплячку.

Відповідь _____

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА

1. Розрізняють такі форми екологічної навчальної діяльності :

- а) фронтальна, парна, індивідуальна та групова;
- б) фронтальна, парна, групова та міжособистісна;
- в) проектна, фронтальна, парна, індивідуальна та групова
- г) парна, індивідуальна та групова.

2. Доберіть твердження, що відповідає твердженню „позакласна робота -це”:

- а) робота, що спрямована на виконання в позаурочний час завдань, що передбачені програмою і є обов'язковими для учня;
- б) форми різноманітної організації добровільної роботи учнів поза уроками під керівництвом вчителя, зміст якої виходить за межі шкільної програми;
- в) організація самостійної роботи учнів за межами школи;
- г) різноманітні гуртки та факультативи, що проводяться в межах школи.

3. Які форми організації діяльності учнів можна використати під час засвоєння змісту природознавства:

- а) урок, репродуктивна бесіда;
- б) проблемний виклад, екскурсія;
- в) фронтальна робота, домашня робота, групова робота, дослід;
- г) класно-урочна, позакласна, позаурочна.

4. Відмінність комбінованого і предметного уроків як форм організації навчання природознавства полягає у:

- а) формулюванні мети та загальних завдань уроку
- б) елементах макроструктури
- в) організації методики засвоєння нових знань, умінь і навичок;
- г) самостійній роботі.

5. Предметний урок – форма організації навчального процесу з природознавства, під час якого....

- а) відбувається самостійна робота безпосередньо з натуральними об'єктами природи, або моделями, аналіз, порівняння здобутих фактів, їх узагальнення і формулювання необхідних висновків,;
- б) відбувається сприймання учнями об'єктів неживої природи, аналіз, порівняння здобутих фактів, їх узагальнення і формулювання необхідних висновків, а також перевірка висновків доступними дослідями;
- в) відбувається розглядання предметів живої природи, виявлення істотних ознак, властивостей, та зв'язків;
- г) самостійна робота по вивченню властивостей неживих об'єктів природи.

6. Які з названих тем передбачено програмою як теми уроків-екскурсій з природознавства у 3-му класі:

- а) „Охорона тварин весною”;
- б) „Спостереження за змінами, що відбуваються у неживій природі, житті рослин і тварин”;
- в) „Охорона здоров'я людини взимку”;
- г) „Горизонт, сторони горизонту, орієнтування на місцевості.”

7. Які елементи можуть складати мікроструктуру поточного уроку-екскурсії з природознавства:

- а) спостереження, засвоєння нових знань, умінь і навичок, застосування знань, дослідницька практична робота;
- б) евристична бесіда, закріплення, узагальнення, систематизація та застосування набутих знань, умінь і навичок;
- в) закріплення, узагальнення, систематизація та застосування набутих знань, умінь і навичок;
- г) накопичення емоційних вражень.

8. Подібність комбінованого і предметного уроку як форми організації навчання природознавства полягає у:

- а) формулюванні мети та загальних завдань уроку
- б) однакових елементах макроструктури
- в) організації методики засвоєння нових знань, умінь і навичок
- г) спільній освітній меті.

9. Відмінність комбінованого і предметного уроків як форм організації навчання природознавства полягає у:

- а) формулюванні мети та загальних завдань уроку;
- б) елементів їх макроструктури;
- в) організації методики засвоєння нових знань, умінь і навичок;
- г) проведенні фенологічної хвилини.

10. Класифікація уроків-екскурсій за обсягом власне предметного змісту теми екскурсії:

- а) вступний, поточний;
- б) підсумковий, однотемний;
- в) однотемний, багатотемний, підсумковий;
- г) інтегрований, бінарний.

11. Класифікація уроків-екскурсій за обсягом власне предметного змісту теми екскурсії:

- а) вступний, поточний;
- б) підсумковий, однотемний;
- в) однотемний, багатотемний, підсумковий;
- г) інтегрований бінарний.

12. Здобуття учнями чуттєвого досвіду як основи для оволодіння системою понять, яка буде формуватися у учнів протягом часу вивчення окремих тем і розділів в цілому з дидактично метою...

- а) предметного уроку;
- б) підсумкового уроку екскурсії;
- в) поточного уроку екскурсії;
- г) вступного уроку-екскурсії.

13. Визначити, який тип пізнавальних завдань використовується у випадку -накреслити схему на основі прочитаного (на матеріалі теми "Рослини – частина живої природи"):

а) використання аналогії як засобу перенесення способу дії, класифікація предметів і явищ навколишнього середовища;

- б) сортування навчального матеріалу за завданням учителя;
- в) виділення головного, сортування навчального матеріалу за завданням учителя;
- г) інтеграція знань та фактів.

14. Визначенню "практична робота з природознавства" відповідає судження:

а) певна робота (моторна діяльність) з одночасним її осмисленням, на основі якої формуються знання і практичні уміння;

б) моторна діяльність направлена на засвоєння учнями програмного матеріалу, під час проведення яких учні не змінюють хід явищ, а тільки фіксують факти спостережень у процесі практичних дій;

в) навчально-пізнавальна діяльність, у процесі якої учні виконують практичні дії з об'єктами в матеріальній або матеріалізованій формі, при цьому предмети і явища або умови їх існування в природі змінюються.

г) робота що призводить до певних наслідків.

15. Правильне судження, що відповідає терміну "позакласна робота":

а) розроблена за спеціальною програмою діяльність, що виходить за зміст програмного матеріалу і спирається на краєзнавчий компонент програми;

б) розроблена за спеціальною програмою діяльність, що виходить за зміст програмного матеріалу, та базується на добровільних засадах;

в) діяльність, що проводиться з учнями, які виявляють особливий інтерес до предметів та явищ природи.

г) проводиться у закладах «Клуб юних туристів», «Клуб юних натуралістів».

16. У процесі фронтальної практичної роботи учні:

а) одночасно виконують однакове за змістом завдання, що є доцільним на перших етапах формування практичних умінь;

б) виконують завдання за змістом й операційним складом можуть бути як однакові, так і різні для певних груп учнів;

в) виконують завдання за безпосередніми вказівками учителя.

г) мають право змінити послідовність виконання дій.

17. Вперше термін „предметний урок” був запропонований:

а) О.Я. Гердом у методичному посібнику для вчителів „Предметні уроки у початковій школі” (1863);

б) В.П. Вахтеровим у посібнику „Предметний метод навчання” (1907);

в) Л.К. Нарочною у підручнику „Методика навчання природознавства”;

г) В.Ф. Зуєвим у підручнику „Нариси природничої історії” (1786).

18. Завдання „Доведи, що ведмідь – всеїдна тварина.” передбачає використання:

а) порівняння та класифікацію;

б) доведення судження;

в) сортування матеріалу;

г) встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

19. Завдання „Що буває на річках раніше – льодохід чи повінь? Чому?” передбачає використання:

а) порівняння та класифікацію;

б) доведення судження;

в) сортування матеріалу;

г) на встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

20. Завдання „Серед перелічених назв рослин: мати-і-мачуха, конвалія, шипшина, сон, черемха, пролісок, береза, осика, біла акація, бузок, підсніжник – підкресли ранньоквітучі.” передбачає використання:

- а) на порівняння та класифікацію;
- б) на доведення судження;
- в) на сортування матеріалу;
- г) на встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

21. Контроль навчальних досягнень учнів з природознавства за способом організації буває:

- а) індивідуальний, диференційований, груповий, фронтальний;
- б) груповий, диференційований, індивідуальний, усний, письмовий;
- в) індивідуальний, диференційований, груповий, фронтальний, експериментальний;
- г) усний, письмовий, експериментальний, комп'ютерний;
- д) попередній, поточний, комп'ютерний, періодичний, підсумковий.

22. Формування якого пізнавального уміння в учнів початкових класів має такий алгоритм: аналіз об'єкта, знаходження спільних ознак, знаходження відмінних ознак?

- а) уміння аналізувати об'єкт;
- б) уміння порівнювати об'єкти;
- в) уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- г) уміння класифікувати об'єкти.

23. Формування якого пізнавального уміння в учнів початкових класів має такий алгоритм:

Аналіз предметів та явищ природи, їх порівняння і визначення істотних ознак, властивостей, об'єднання у групи за істотними ознаками?

- а) уміння аналізувати об'єкт;
- б) уміння порівнювати об'єкти;
- в) уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- г) уміння класифікувати об'єкти.

24. Евристична бесіда на уроках природознавства складається з:

- а) продуктивно-пізнавальних запитань;
- б) репродуктивно-мнемічних;
- в) репродуктивно-пізнавальних запитань;
- г) проблемних запитань

25. Доведіть який тип уроку найефективніший при вивченні змісту теми „Корисні копалини”:

Відповідь: _____

26. Дайте визначення поняттю „Інтегрований урок”:

Відповідь: _____

27. Дайте визначення поняттю „Нестандартний урок”:

Відповідь: _____

28. Дайте визначення поняттю „Фенологічна екскурсія”:

Відповідь: _____

29. Дайте визначення поняттю „Інтерактивний урок”:

Відповідь: _____

30. Дайте визначення поняттю „Інтегрований курс”

Відповідь: _____

ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ОКРЕМИХ ТЕМ КУРСУ ПРИРОДОЗНАВСТВА

1. Визначити, які з перерахованих елементів знань сформує вчитель у молодших школярів на основі змісту теми з природознавства “Для чого людина дихає. Бережи органи дихання” (Курс “Я і Україна”):

а) уявлення про органи дихання, газообмін у легенях, газообмін у альвеолах, значення чистоти повітря для здоров'я людини

б) вміння розрізняти органи дихання, дбати про чистоту повітря, знати властивості органів дихання

в) уявлення про систему органів дихання, її гігієну та розвиток пізнавального інтересу до вивчення організму людини та здоров'я;

г) альвеолярне, легеневе дихання, гігієна органів дихання.

2. Визначити, який тип уроку є найефективнішим під час засвоєння змісту теми з природознавства «Осінь, осінні зміни в природі»:

а) комбінований урок;

б) фенологічна екскурсія;

в) предметний урок;

г) інтегрований урок, проведений після фенологічної екскурсії.

3. Правильне судження, що відповідає терміну “класифікація за ознаками”:

- а) складна розумова дія, спрямована на об'єднання об'єктів в групи за істотними ознаками і зв'язками;
- б) ряд розумових операцій, спрямованих на аналіз і порівняння відмінних ознак і властивостей предметів природи;
- в) об'єднання об'єктів природи у групи за спільними ознаками;
- г) розподіл предметів або об'єктів у певному порядку.

4. Оберіть найбільш точне визначення поняття „рефлексія в екологічній діяльності передбачає...”:

- а) здатність людини до самопізнання, вміння аналізувати власні дії, вчинки, мотиви і зіставляти їх з екологічно значущими цінностями, а також з діями та вчинками інших;
- б) педагогічний прийом, направлений досягнення успіху в екологічному вихованні;
- в) спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, що має на меті створення комфортних умов навчання;
- г) процес створення педагогічної ситуації, запрограмований на успіх.

5. Назвати, який тип пізнавальних завдань використовується під час здобуття нових знань і вмінь на основі встановлення причинно-наслідкових зв'язків при вивченні ярусності лісу(на матеріалі теми “Рослини лісу”):

- а) порівняння у формі зіставлення і протиставлення як засіб відкриття нових властивостей, ознак предметів і явищ, що вивчаються;
- б) використання аналогії як засобу перенесення способу дії, класифікація предметів і явищ навколишнього середовища;
- в) сортування навчального матеріалу за завданням учителя, використання аналогії як засобу перенесення способу дії
- г) доведення.

6. Яка аналогія за рівнем творчості використовується у випадку:

Розкажи про літо у такій послідовності: висота Сонця над Землею; колір неба, хмар, води; в якому вбранні рослини; дозрівання хліба; поведінка птахів; розваги дітей. Розкажи про осінь так, як розповідав про літо.

- а) асоціативна;
- б) алгоритмічна;
- в) евристична
- г) доведення.

7. Яка аналогія за рівнем творчості використовується у випадку:

Поясни, чому утворюються краплі води на кришці каструлі, коли вода кипить. Яке явище в природі можна цим пояснити? Як воно відбувається?

- а) асоціативна;
- б) алгоритмічна;
- в) евристична.
- г) доведення.

8. Які групи умінь формуються переважно при вивченні такої теми з природознавства “Властивості повітря. Термометр”:

- а) імажинативні, мовленнєві;
- б) розумові, перцептивні, самопланування, самоорганізації;
- в) логічного і творчого мислення;
- г) критичного мислення.

9. Які групи умінь формуються переважно при вивченні узагальнюючої теми з природознавства «Нервова система, органи чуття»:

- а) розумові, мнемічні;
- б) імажинативні, мовленнєві; самоконтролю, самоорганізації;
- в) коригування, логічного і творчого мислення;
- г) критичного мислення.

10. Які групи умінь формуються, переважно, при вивченні такої теми з природознавства «Тварини лісу»:

- а) розумові, перцептивні, самоконтролю, самокоригування коригування;
- б) навички причинно-наслідкового, логічного і творчого мислення, мнемічні;
- в) імажинативні, мовленнєві, самопланування, самоорганізації;
- г) розумові, мовленнєві

11. Визначити елементи знань які повинен сформувати вчитель у молодших школярів на основі змісту тем з природознавства “Гриби”(Курс “Я і Україна”):

- а) уявлення про різноманітність грибів(шапинкові, цвільові ,отруйні, їстівні) у природі;
- б) уявлення про різноманітність грибів(шапинкові, цвільові ,отруйні, їстівні) та їх значення у природі та житті людини;
- в) уявлення про різноманітність грибів та їх значення у природі та житті людини, вміння розрізнявати та використовувати їстівні і отруйні гриби своєї місцевості;
- г) факти про отруєння грибами, та негативний вплив пліснявих грибів на людину.

12. До рослин занесених в Червону Книгу України відносять:

- а) ковила степова, тюльпан Шренка, латаття біле, шефлера, цікорій, традесканція. ;
- б) ковила Лесінга, тюльпан Шренка, латаття біле, хлорофітум ,шавлія, традесканція;
- в) ковила степова, тюльпан Шренка, латаття біле, драцена, традесканція;
- г) ковила українська, тюльпан Шренка, латаття біле, сальвінія,.

13. До зникаючих тварин, Херсонської області, занесених у Червону Книгу відносять:

- а) сліпака пісчаного, хоря степового, чайку, пелікана рожевого, гадюку степову;
- б) сліпака пісчаного, хоря степового, жайворонка степового дрофу, гадюку степову;
- в) сліпака пісчаного, хоря степового, дрофу, пелікана рожевого, ропуху звичайну;
- г) сліпака пісчаного, хоря степового, дрофу, пелікана рожевого, гадюку степову.

14. Визначити, який тип уроку є оптимальним, під час засвоєння змісту теми з природознавства “Корисні копалини рідного краю” (Курс “Я і Україна”):

- а) комбінований урок;
- б) предметний урок;
- в) інтегрований урок;
- г) бінарний.

15. Оберіть найбільш точне визначення поняття «здоров’язберігаюча технологія...»:

- а) дії, спрямовані на зміцнення фізичного здоров’я та профілактику хвороб;
- б) відповідність навчального й фізичного навантаження віковим можливостям дитини;
- в) відсутність стресу, адекватність вимог, адекватність методик навчання й виховання;
- г) це всі ті психолого-педагогічні технології, програми, методи, які спрямовані на виховання в учнів культури здоров’я, особистісних якостей, що сприяють його збереженню й зміцненню, формування уявлення про здоров’я як цінності, мотивацію на ведення здорового способу життя;
- д) активне формування у учнів валеологічної культури.

16. Тривалість роботи за комп’ютером учнів у початковій школі

- а) для учнів 1 класу -10-15 хвилин, учнів 2-4 класів -15-20 хвилин;
- б) для учнів 1 класу -8-15 хвилин, учнів 2-4 класів -10-20 хвилин;
- в) для учнів 1 класу -15-25 хвилин, учнів 2-4 класів -25-30 хвилин;
- г) для учнів 1 класу -7-10 хвилин, учнів 2-4 класів -10-15 хвилин;

17. Технологія здоров’язберігаючого навчання:

- а) спрямована на дотримання гігієнічних та санітарних норм;
- б) спрямована на виховання в учнів культури здоров’я, особистісних якостей, що сприяють його збереженню й зміцненню, формування уявлення про здоров’я як цінності, мотивацію на ведення здорового способу життя;
- в) спрямована на створення максимально можливих умови для збереження, зміцнення й розвитку духовного, емоційного, інтелектуального, особистісного й фізичного здоров’я всіх суб’єктів громадянського суспільства;
- г) спрямована на чітке дотримання вчителем гігієнічних рекомендацій щодо проведення уроку.

18. Виберіть судження, яке найточніше виражає зміст технологічного прийому „Карусель” під час формування уявлень про ланцюги живлення в темі „Поле” :

- а) прийом групового навчання, що є формою діяльності учнів у малих групах, ефективний для розвитку навичок спілкування в малих групах, вдосконалення вміння дискутувати та аргументувати свою думку;
- б) одночасне включення всіх учасників в активну роботу з різними партнерами зі спілкування для обговорення дискусійних питань.
- в) технологія використовується для створення на уроці ситуації, яка дає змогу учням працювати разом для засвоєння великої кількості інформації за короткий проміжок часу
- г) пояснення певних положень, привертання уваги учнів до складних або проблемних питань у навчальному матеріалі курсу природознавства, мотивації пізнавальної діяльності, актуалізація опорних знань;

19. Виберіть судження, яке найточніше виражає зміст технологічного прийому „Ажурна пилка” в процесі формування уявлень про „Різноманітність рослин” в темі „Рослини лісу”:

- а) пояснення певних положень, привертання уваги учнів до складних або проблемних питань у навчальному матеріалі курсу природознавства, мотивації пізнавальної діяльності, актуалізація опорних знань;
- б) одночасне включення всіх учасників в активну роботу з різними партнерами зі спілкування для обговорення дискусійних питань;
- в) технологія використовується для створення на уроці ситуації, яка дає змогу учням працювати разом для засвоєння великої кількості інформації за короткий проміжок часу;
- г) варіант групового навчання, що є формою діяльності учнів у малих групах, ефективний для розвитку навичок спілкування в малих групах, вдосконалення вміння дискутувати та аргументувати свою думку;

20. Виберіть судження, яке найточніше виражає зміст технологічного прийому „Мікрофон” в процесі актуалізації знань з теми „Людина і здоров’я”:

- а) пояснення певних положень, привертання уваги учнів до складних або проблемних питань у навчальному матеріалі курсу природознавства, мотивації пізнавальної діяльності, актуалізація опорних знань;
- б) одночасне включення всіх учасників в активну роботу з різними партнерами зі спілкування для обговорення дискусійних питань;
- в) технологія використовується для створення на уроці ситуації, яка дає змогу учням працювати разом для засвоєння великої кількості інформації за короткий проміжок часу;
- г) варіант групового навчання, що є формою діяльності учнів у малих групах, ефективний для розвитку навичок спілкування в малих групах, вдосконалення вміння дискутувати та аргументувати свою думку;

21. Виберіть судження, яке найточніше виражає зміст технологічного прийому „Акваріум” в процесі обговорення екологічних питань в темі „Вода”:

- а) прийом групового навчання, що є формою діяльності учнів у малих групах, ефективний для розвитку навичок спілкування в малих групах, вдосконалення вміння дискутувати та аргументувати свою думку;

б)однoчасне включення всіх учасників в активну роботу з різними партнерами зі спілкування для обговорення дискусійних питань.

в)технологія використовується для створення на уроці ситуації, яка дає змогу учням працювати разом для засвоєння великої кількості інформації за короткий проміжок часу;

г)пояснення певних положень, привертання уваги учнів до складних або проблемних питань у навчальному матеріалі курсу природознавства, мотивації пізнавальної діяльності, актуалізація опорних знань;

22.Виберіть судження, яке найточніше виражає зміст технологічного прийому „Метод ПРЕС” під час формування уявлень в темі „Грунт”:

а) прийом групового навчання, що є формою діяльності учнів у малих групах, ефективний для розвитку навичок спілкування в малих групах, вдосконалення вміння дискутувати та аргументувати свою думку;

б)однoчасне включення всіх учасників в активну роботу з різними партнерами зі спілкування для обговорення дискусійних питань.

в)технологія використовується для створення на уроці ситуації, яка дає змогу учням працювати разом для засвоєння великої кількості інформації за короткий проміжок часу;

г)пояснення певних положень, привертання уваги учнів до складних або проблемних питань у навчальному матеріалі курсу природознавства, мотивації пізнавальної діяльності, актуалізація опорних знань;

23.Виберіть судження, яке найточніше виражає зміст поняття „критичне мислення” в процесі екологічного виховання учнів початкової школи:

а)це процес, який найчастіше починається з постановки проблеми, продовжується пошуком і осмисленням інформації, і закінчується прийняттям рішення щодо розв'язання поставленої проблеми

б)прийом використовується під час обговорення дискусійних питань та проведення вправ, у яких потрібно зайняти та чітко обґрунтувати визначену позицію з обговорюваної проблеми;

в)розумова діяльність, що відрізняється самостійністю та категоричністю судження;

г)прийом розумової діяльності, що дозволяє зберегти незаангажоване судження про предмети або явища природи.

24.Виберіть судження, яке найточніше виражає зміст поняття „ігрові технології” в процесі навчання природознавства:

а)форма взаємодії педагога і дітей, що сприяє формуванню вмінь розв'язувати завдання на основі компетентного вибору альтернативних варіантів через реалізацію певного сюжету;

б)прийом використовується під час обговорення дискусійних питань та проведення вправ, у яких потрібно зайняти та чітко обґрунтувати визначену позицію з обговорюваної проблеми;

в)технологія використовується для створення на уроці ситуації, яка дає змогу учням працювати разом для засвоєння великої кількості інформації за короткий проміжок часу;

г)прийом групового навчання, що є формою діяльності учнів у малих групах, ефективний для розвитку навичок спілкування в малих групах, вдосконалення вміння дискутувати та аргументувати свою думку;

25.Виберіть судження, яке найточніше виражає зміст поняття „інтерактивне навчання”:

а)моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблем на основі аналізу відповідної навчальної ситуації, урахування психологічних вікових особливостей учнів та педагогічних прийомів та методів;

б)взаємодія передбачає домінування одного учасника навчального процесу над іншими, однієї думки над іншою;

в)прийом використовується під час обговорення дискусійних питань та проведення вправ, у яких потрібно зайняти та чітко обґрунтувати визначену позицію з обговорюваної проблеми;

г) групове навчання, що є формою діяльності учнів у малих групах, ефективно для розвитку навичок спілкування в малих групах, вдосконалення вміння дискутувати та аргументувати свою думку;

26. Змістова лінія „Повітря, вода, гірські породи, ґрунт” Державних стандартів освітньої галузі „Природознавство” курсу „Я і Україна ” передбачає засвоєння учнями початкової школи таких понять:

Відповідь: _____

27. Змістова лінія „Різноманітність природи рідного краю” Державних стандартів освітньої галузі „Природознавство” курсу „Я і Україна ” передбачає засвоєння учнями початкової школи таких понять:

”

Відповідь: _____

28. Змістова лінія „Земля – планета Сонячної системи.” Державних стандартів освітньої галузі „Природознавство” курсу „Я і Україна ” передбачає засвоєння учнями початкової школи таких понять:

”

Відповідь: _____

29. Змістова лінія „Взаємозв'язки в природі” Державних стандартів освітньої галузі „Природознавство” курсу „Я і Україна ” передбачає засвоєння учнями початкової школи таких понять:

”

Відповідь: _____

30. Змістова лінія *„Методи пізнання об’єктів природи: спостереження, практична робота, дослід”* Державних стандартів освітньої галузі *„Природознавство”* курсу *„Я і Україна ”* передбачає засвоєння учнями початкової школи таких понять:

”

Відповідь: _____

**Тестові завдання з теорії та технології вивчення галузі:
«Математика»**

I варіант

1. Які групи методів мають найширше використання при закріпленні вивченого матеріалу?
 - а) роз'яснення, проблемно-пошуковий, наочний;
 - б) практичний, словесний, наочний;
 - в) дослідницький, індуктивний.

2. У якій послідовності вивчається нумерація чисел першого десятка?
 - а) порівняння чисел, назва числа, місце числа в натуральному ряді;
 - б) назва числа, місце числа в натуральному ряді, утворення числа;
 - в) ознайомлення з числом і відповідною цифрою, порівняння чисел, склад числа.

3. На якій властивості ґрунтується прийом додавання $24 + 30$?
 - а) додавання суми до числа;
 - б) додавання числа до суми;
 - в) переставний закон додавання.

4. Скільки всього десятків у числі 81405:
 - а) 8140;
 - б) 81;
 - в) 8.

5. Якою може бути остача при діленні числа на 4:
 - а) меншою або рівною 4;
 - б) не більше 4;
 - в) менше 4.

6. Визначити тип простої задачі: В клас привезли 7 комп'ютерів, а потім ще 3 комп'ютери. Скільки всього комп'ютерів привезли в клас?
 - а) знаходження суми;
 - б) знаходження невідомого зменшуваного;
 - в) знаходження остачі.

7. Визначити тип простих задач, із яких складається дана задача і послідовність їх розв'язування: Купили 40 кг помідорів. Восьму частину маси усіх помідорів залишили для їжі, а решту засолили. Скільки кілограмів помідорів засолили?
 - а) знаходження суми, зменшення на кілька одиниць;
 - б) знаходження частини від числа, знаходження остачі;
 - в) різницеве порівняння, знаходження суми.

8. Яке з означень формулюють у початковій школі?
 - а) прямокутники – це паралелограм, у якого всі кути прямі;
 - б) прямокутник – це чотирикутник, у якого всі кути прямі;
 - в) прямокутник – це геометрична фігура, у якої протилежні сторони рівні.

9. Який прийом використовують при розв'язуванні прикладу $72 : 6$?
 - а) розклад на зручні додатки;
 - б) ділення числа на добуток;
 - в) підбору числа.

10. Курс методики навчання математики умовно поділяється на такі частини:
 - а) загальні питання навчання математики молодших школярів; питання спеціальної методики початкової математичної освіти;
 - б) мета, зміст, методи, засоби, форми організації навчання;
 - в) методика початкового навчання математики як педагогічна наука; методика роботи над задачами.

11. Які змістові лінії включає програма з математики для 1-4-х класів?
 - а) властивості та відношення предметів, лічба; геометричні фігури та їх властивості;
 - б) арифметичний матеріал, величини;

в) властивості та відношення предметів, лічба; числа та дії над ними; числові та буквені вирази; рівності, нерівності, рівняння; геометричні фігури та їх властивості, геометричні тіла; величини та одиниці величин.

12. Яку мету ставить вчитель перед кожним уроком математики в початковій школі?

- а) теоретичну, пошукову, виховну;
- б) навчальну, виховну, розвиваючу;
- в) розвиток пізнавальної самостійності, інтерес до вивчення математики.

3. Які особливості побудови початкового курсу математики?

- а) концентричність;
- б) взаємозв'язок арифметичного матеріалу з геометричним;
- в) концентричність вивчення нумерації й арифметичних дій, поєднання вивчення арифметичного матеріалу з алгебраїчним, геометричним, вивчення величин і дробів.

14. Який матеріал у початковому навчанні математики є основним?

- а) арифметичний;
- б) алгебраїчний;
- в) геометричний.

15. Як можна класифікувати засоби навчання для уроків математики?

- а) саморобні та фабричні, натуральні та спеціальні; індивідуальні та демонстраційні;
- б) підручники та інструменти;
- в) технічні засоби навчання; підручники.

16. Який тип уроків математики найпоширеніший в початковій школі?

- а) урок вивчення нового матеріалу;
- б) урок закріплення знань, умінь і навичок;
- в) комбінований.

17. Залежно від чого здійснюють класифікацію уроків математики в 1-4-х класах?

- а) від методів навчання;
- б) від дидактичної мети;
- в) від засобів навчання.

18. Яка класифікація форм усних обчислень?

- а) зорова, слухова, зорово-слухова;
- б) зорова, слухова;
- в) математичний диктант, вправи.

19. Яка мікроструктура опрацювання нового матеріалу?

- а) вивчення нового матеріалу, закріплення;
- б) підготовка до вивчення нового матеріалу, закріплення;
- в) підготовка до вивчення нового матеріалу, вивчення нового матеріалу, первинне закріплення.

20. Яка макроструктура комбінованого уроку математики в початковій школі?

- а) контроль, корекція та закріплення знань учнів; опрацювання нового матеріалу; закріплення й узагальнення знань учнів;
- б) опрацювання нового матеріалу, розвиток математичних знань;
- в) розвиток математичних знань, узагальнення знань учнів.

21. На які періоди поділяють початковий курс математики?

- а) дочисловий, числовий;
- б) арифметичний, геометричний;
- в) алгебраїчний, геометричний.

22. На основі чого порівнюють предметні множини (поняття “більше-менше”, “порівну – непорівну”) в дочисловому періоді?

- а) перелічування предметів;
- б) взаємно однозначної відповідності;
- в) лічби.

23. У якому класі вивчають числа 11-20?

- а) 2 клас;
- б) 1 клас;
- в) 3 клас.

24. Як практикують поняття цифри?
- а) цифра – це число;
 - б) цифра має порядкове значення;
 - в) цифра – знак, яким позначають число на письмі.
25. При вивченні яких чисел формують знання про десяток як про лічильну одиницю?
- а) в межах десяти;
 - б) 11-20;
 - в) тисяча.
26. В якому класі вводять поняття розряду?
- а) 1 клас;
 - б) 2 клас;
 - в) 3 клас.
27. У якому класі вперше діти повинні розрізнити сотню як нову лічильну одиницю?
- а) 1 клас;
 - б) 2 клас;
 - в) 3 клас.
28. При вивченні яких чисел вводять поняття класу?
- а) сотня;
 - б) тисяча;
 - в) багатоцифрові числа.
29. Утворення шестицифрових чисел пояснюють на основі:
- а) лише розрядів числа;
 - б) лише поняття класу;
 - в) поняття класу і розрядів.
30. Скільки розрядів є в кожному класі в багатоцифрових числах?
- а) 2;
 - б) 3;
 - в) 1.
- ✓ 31. Які прийоми використовують для додавання чисел у межах 10?
- а) частками;
 - б) прилічування по одиниці;
 - в) прилічування по одиниці, частинами, на основі переставної властивості додавання.
32. Для віднімання чисел у межах 10 застосовують такі прийоми.
- а) для відлічування по одиниці;
 - б) відлічування по одиниці, частинами, на основі зв'язку віднімання з додаванням;
 - в) частинами.
33. У якому класі вводять назви компонентів дії додавання:
- а) у 1 класі;
 - б) у 2 класі;
 - в) у 3 класі.
34. Яка послідовність вивчення додавання двоцифрових чисел?
- а) письмове, усне без переходу через десяток;
 - б) усне з переходом через десяток, письмове;
 - в) усне без переходу через десяток, письмове, усне з переходом через десяток.
35. Назвіть усі прийоми додавання виду $32 + 56$.
- а) порозрядне додавання;
 - б) послідовне додавання;
 - в) порозрядне та послідовне додавання.
36. Яка основа письмова письмового віднімання?
- а) порозрядне віднімання;
 - б) віднімання суми від числа;
 - в) віднімання числа від суми.
37. Які прийоми усного віднімання виду $560 - 240$?

- а) порозрядне віднімання;
- б) послідовне віднімання;
- в) порозрядне і послідовне віднімання, віднімання круглих десятків.

38. Яка теоретична основа додавання виду $560 + 200$?

- а) переставний закон додавання;
- б) додавання числа до суми;
- в) додавання суми до числа.

39. У якому класі вперше ознайомлюють учнів із записами законів додавання за допомогою змінних?

- а) 2 клас;
- б) 3 клас;
- в) 4 клас.

40. Як контролюють учні виконання письмового віднімання?

- а) перевіркою додаванням;
- б) множенням;
- в) діленням.

41. На основі якої дії пояснюють конкретний зміст дії множення?

- а) віднімання;
- б) ділення;
- в) додавання.

42. У якому класі починають вивчати табличне множення?:

- а) 1 клас;
- б) 2 клас;
- в) 3 клас.

43. На основі якого типу простих задач ознайомлюють учнів із дією ділення?

- а) ділення на рівні частини;
- б) ділення на вміщення;
- в) знаходження невідомого.

44. Із якою дією пов'язана дія ділення?

- а) додавання;
- б) віднімання;
- в) множення.

45. Що відносять до табличного множення?

- а) множення на 1 і 0;
- б) множення одноцифрових чисел;
- в) множення круглих десятків.

46. Яка теоретична основа письмового множення на одноцифрове число?

- а) розподільний закон множення відносно додавання;
- б) переставний закон множення;
- в) множення числа на суму.

47. Який новий математичний термін використовують при вивченні письмового множення багатоцифрового числа на двоцифрове число?

- а) розряд;
- б) неповний добуток ;
- в) клас.

48. Із чого починається самоконтроль при письмовому діленні багатоцифрових чисел?

- а) визначення кількості цифр у частці;
- б) визначення остачі від ділення першого неповного діленого;
- в) перевірка множення.

49. При вивченні яких чисел ознайомлюють із письмовим діленням?

- а) сотня;
- б) тисяча;

в) багатоцифрові.

50. Яка теоретична основа письмового ділення багатоцифрових чисел на круглі числа?

- а) ділення суми на число;
- б) ділення числа на суму;
- в) ділення числа на добуток.

51. Які функції текстових задач у початковому курсі математики?

- а) навчальна;
- б) практична;
- в) навчальна, виховна, розвиваюча.

52. Як класифікують задачі за кількістю дій розв'язання?

- а) прості, та непрості;
- б) прості та складені задачі;
- в) складені та нескладені .

53. На що найбільше акцентують при розв'язуванні простих задач?

- а) на вивчення умови;
- б) на вивчення запитання;
- в) на вибір дії для розв'язання.

54. Які складові процесу розв'язування складеної задачі?

- а) вивчення умови, розв'язання;
- б) пошук класу, розв'язання.
- в) ознайомлення зі змістом задачі, аналіз задачі та відшукання способів способи її розв'язання, розв'язання задачі, перевірка.

55. Які є форми короткого запису задач?

- а) схематичний, табличний, графічний;
- б) малюнок, схема;
- в) таблиця, малюнок.

56. Розбір задач проводять такими способами:

- а) від числових даних до запитання, синтетичний;
- б) аналітичний, синтетичний;
- в) аналітичний, від запитання до числових даних.

57. Розв'язування задачі можна оформити письмово поширених в таких формах:

- а) дії з поясненням і без пояснень;
- б) по діях, за запитаннями;
- в) дії з поясненням, поступове складання виразу, письмовий план: запитання та дії.

58. Яка характерна особливість типових задач?

- а) 4 дії;
- б) стала величина;
- в) 2 дії.

59. Якою дією знаходять сталу величину при розв'язуванні типових задач?

- а) множенням;
- б) відніманням;
- в) діленням.

60. Яким виразом знаходять сталу величину в задачах на знаходження невідомого за 2-ма різницями?

- а) $a : b$;
- б) $a : (b - c)$;
- в) $a \cdot b$.

61. При вивченні яких чисел ознайомлюють із кілометром?

- а) багатоцифрові числа ;
- б) десятків;
- в) тисяча.

62. Для створення проблемної ситуації при вивченні квадратного дециметра доцільно запропонувати обчислити площу:

- а) грядки;
- б) обкладинки книжки;
- в) класної кімнати.

✓ 63. При вивченні яких чисел ознайомлюють учнів із одиницею маси грам?

- а) десяток;
- б) сотня;
- в) тисяча.

64. Визначте правильний результат дії $3\text{год } 27\text{хв} \cdot 8$:

- а) $26\text{год } 16\text{ хв}$;
- б) $27\text{ год } 36\text{ хв}$;
- в) $27\text{ год } 16\text{ хв}$;

65. Де перетворення зроблено правильно?

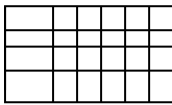
- а) $7\text{км}^2 \ 58\text{м}^2 = 758\text{м}^2$;
- б) $6\text{дм}^2 \ 2\text{ см}^2 = 602\text{ см}^2$;
- в) $4\text{м}^2 \ 23\text{см}^2 = 423\text{см}^2$.

66. Чи формують у явному вигляді означення величин, які вивчають у початкових класах?

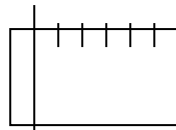
- а) так;
- б) ні;
- в) деяких величин.

67. Який малюнок доцільно запропонувати першим, щоб навчити обчислювати площу прямокутника?

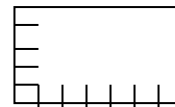
а)

б)

в)

68. Які одиниці об'єму вивчають у початкових класах:

- а) дм^3 ;
- б) л;
- в) см^3 .

69. З якими одиницями часу ознайомлюють вперше у 3 класі?

- а) доба;
- б) хвилина;
- в) століття.

70. Визначити правильні рівності:

- а) $6\text{год } 42\text{хв} = 72\text{ хв}$;
- б) $6\text{год } 12\text{хв} = 372\text{хв}$;
- в) $6\text{год } 12\text{хв} = 61\text{год} \cdot 2\text{хв}$.

71. Як називають дробі з якими ознайомлюють у другому класі?

- а) половина, третина;
- б) одна друга;
- в) три четвертих.

72. Які засоби навчання доцільно використовувати для ознайомлення з порівнянням дробів?

- а) лінійка;
- б) циркуль;
- в) таблиця, з зображенням відрізків, які ілюструють різні дробі.

73. З яким видом дробів не ознайомлюють учнів у початковій школі?

- а) $0,26$;

б) $\frac{2}{3}$;

$$\frac{1}{3}$$

в) $\frac{1}{3}$.

74. Якого виду задачі, пов'язані з дробами, не розв'язують у 4 класі?

- а) на знаходження частини від числа;
- б) на знаходження дробові числа;
- в) на знаходження числа за дробом.

75. Якою дією розв'язують задачі на знаходження числа за його частиною?

- а) ділення;
- б) множення;
- в) діленням, множенням.

76. Визначте тип задачі: У Оленки було 10 цукерок. $\frac{2}{5}$ вона віддала братові. Скільки цукерок

отримав брат?

- а) на знаходження частки;
- б) на знаходження дроби від числа;
- в) на знаходження числа за його частиною.

77. Скількома діями розв'язують задачу на знаходження частини від числа?

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3.

78. Визначте тип задачі: Від стрічки довжиною 15м відрізали $\frac{1}{3}$ її довжини. Якої довжини

стрічку відрізали?

- а) знаходження дроби від числа;
- б) знаходження частини від числа;
- в) знаходження числа за його частиною.

79. Який метод завжди застосовують при ознайомленні з частинами?

- а) репродуктивний;
- б) індуктивний;
- в) наочний.

80. У якому класі при вивченні частин ознайомлюють із чисельником?

- а) 1 клас;
- б) 2 клас;
- в) не ознайомлюють.

81. У якому класі виділено в окрему тему алгебраїчний матеріал?

- а) 2 клас;
- б) 4 клас;
- в) не виділено взагалі.

82. Який із термінів має подвійний зміст?

- а) добуток;
- б) множник;
- в) ділене.

83. Яку групу термінів використовують для читання виразів із дією віднімання?

- а) відняти, мінус, збільшити;
- б) відняти, мінус, зменшити, знайти різницю;
- в) відняти, зменшити, знайти частку.

84. Які змістові лінії відносяться до алгебраїчного матеріалу?

- а) числові та буквенні вирази; рівність, нерівність, рівняння;
- б) арифметичні дії;
- в) нумерація.

85. На скільки найбільше дій виразів знаходять значення в 1 класі?

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3.

86. Якого виду завдання є пропедевтикою до ведення рівнянь?

- а) $\square + 5 = 8$;
- б) $\square < 5$;
- в) $6 + 2 = 8$.

87. Які задачі найдоцільніше в початкових класах розв'язати алгебраїчним способом?

- а) на знаходження невідомого множника;
- б) на кратне порівняння;
- в) на різницеve порівняння.

88. Якою дією знаходять невідомий від'ємник?

- а) додаванням;
- б) відніманням;
- в) множенням.

89. У якому випадку рівняння розв'язують правильно?

- а) $25 : x = 5$
 $x = 25 \cdot 5$;
- б) $26 - x = 8$
 $x = 26 + 8$;
- в) $x \cdot 8 = 32$
 $x = 32 : 8$.

90. Де правильний аналіз перед розв'язанням рівняння $x : 8 = 16$?

- а) який компонент в рівнянні невідомий?
- б) як знайти невідомий дільник?
- в) що таке частка?

91. Означення якого з понять формують в початкових класах?

- а) прямої;
- б) квадрата;
- в) круга.

92. Який із видів чотирикутників не вивчають в початкових класах?

- а) квадрат;
- б) паралелограм;
- в) прямокутник.

93. Яка з назв відповідає даній фігурі?

- а) прямий кут;
- б) прямокутник;
- в) ламана.

✓ 94. Яким із фігур можна дати хоча б дві різні назви?

- а) колу;
- б) квадрату;
- в) колу.

95. Які з властивостей прямокутника не вивчають у початкових класах?

- а) протилежні сторони рівні;
- б) діагоналі рівні;
- в) усі кути прямі.

96. Означення яких понять не дається?

- а) лінії;
- б) круга;
- в) прямокутника.

97. Як пропонують трактувати поняття прямокутника в початкових класах?

- а) це фігура, яка складається з чотирьох відрізків;
- б) це чотирикутник, у якого всі кути прямі;
- в) це квадрат, у якого протилежні сторони попарно рівні.

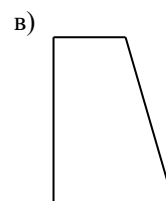
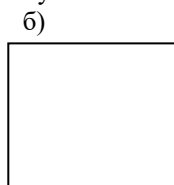
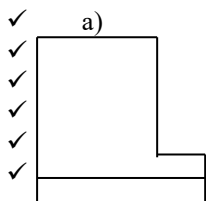
98. Із чого найдоцільніше розпочати формувати поняття про прямий кут?

- а) із показу прямого кута на оточуючих предметах;
- б) із виготовлення моделі прямого кута за допомогою аркуша паперу;
- в) із демонстрації косинця.

99. Які елементи містяться в кожному багатокутнику?

- а) вершини;
- б) прямі;
- в) дуги.

100. Який із багатокутників є прямокутником?

II варіант

1. Як коротко можна визначити зміст методики навчання математики?
 - а) зміст початкового курсу математики;
 - б) що вивчає математика і як цього навчити;
 - в) методи навчання математики.

2. Якого виду матеріал вивчають у початковій школі?
 - а) арифметичний, алгебраїчний, геометричний, величини, дробі;
 - б) алгебраїчний;
 - в) арифметичний.

3. У чому полягає практичне завдання математики?
 - а) у формуванні моральних якостей особистості;
 - б) у підготовці дітей до майбутнього життя;
 - в) у розвитку мислення.

4. У яких межах вивчають числа в 1 класі?
 - а) десяти;
 - б) двадцяти;
 - в) сотні.

5. Який зміст арифметичного матеріалу?
 - а) числа та дії над ними;
 - б) задачі;
 - в) вирази, рівняння.

6. Що відносять до технічних засобів навчання?
 - а) комп'ютер, мультимедійний проектор;
 - б) дошка, косинець;
 - в) лінійка, циркуль.

7. Який тип уроків не використовують у процесі початкового навчання математики?
 - а) комбінований;
 - б) урок вивчення нового матеріалу;
 - в) урок закріплення знань, умінь і навичок.

8. Який мікроелемент структури уроку необов'язковий на уроці математики в початкових класах?
 - а) підсумок;
 - б) домашнє завдання;
 - в) перевірка домашнього завдання.

9. Яка макроструктура уроку закріплення знань, умінь і навичок?
 - а) перевірка домашнього завдання, вивчення нового матеріалу;
 - б) контроль, корекція та закріплення знань учнів; закріплення й узагальнення знань учнів;
 - в) розвиток математичних знань, самостійна робота.

10. Що є обов'язковим при проведенні гри на уроці?
 - а) реалізація дидактичної мети;
 - б) усне обчислення;
 - в) розв'язування задач.

11. Як можна ще назвати дчисловий період вивчення математики?
 - а) перший;
 - б) вступний;
 - в) підготовчий.

12. Для уточнення яких понять у до числовому періоді використовують поняття пари?
 - а) більше-менше;
 - б) вужчий-ширший;
 - в) зліва-справа.

13. У якій класі вивчають числа в межах тисячі?
 - а) 2 кл.;
 - б) 3 кл.;

в) 4 кл.

14. Чи тотожні поняття цифри та числа?

- а) так;
- б) ні;
- в) інколи.

15. При вивченні яких чисел формують знання про тисячу як про нову лічильну одиницю?

- а) сотня;
- б) тисяча;
- в) багатоцифрових чисел.

16. Де правильно зроблено розклад на розрядні доданки?

- а) $2450=2000+400+50$;
- б) $360=360+7$;
- в) $4567=4500+67$.

17. Що вважають лічильною одиницею при вивченні чисел у межах 10?

- а) десяток;
- б) пару;
- в) одиницю.

18. Коли вводять поняття класу?

- а) 1 кл.;
- б) 3 кл.;
- в) 4 кл.

19. Утворення трицифрових чисел пояснюють на основі:

- а) лише розрядів;
- б) поняття класу;
- в) поняття класу та розрядів.

20. Скільки розрядів є в шестицифровому числі?

- а) 3;
- б) 1;
- в) 6.

21. Яка цифра в розряді тисяч числа 205670?

- а) 5;
- б) 0;
- в) 6.

22. У якому класі вводять назви компонентів дії віднімання?

- а) 1 клас;
- б) 2 клас;
- в) 3 клас.

23. Яка послідовність вивчення додавання в межах 10?

- а) таблиця додавання, прийоми додавання;
- б) додавання на основі складу чисел, таблиця додавання;
- в) прийоми додавання, додавання на основі складу чисел.

24. Після вивчення якого виду усного додавання ознайомлюють із письмовим додаванням двоцифрових чисел?

- а) усного додавання двоцифрових чисел із переходом через десяток;
- б) усного додавання двоцифрових чисел без переходу через десяток;
- в) табличного додавання з переходом через десяток.

25. Назвіть усі прийоми віднімання виду 58-42.

- а) порозрядне віднімання;
- б) послідовне віднімання;
- в) порозрядне та послідовне віднімання.

26. Яка основа письмового додавання?

- а) порозрядне додавання;
- б) додавання суми до числа;

в) додавання числа до суми.

27. Які прийоми усного додавання виду $540+420$?

- а) порозрядне додавання;
- б) послідовне додавання;
- в) порозрядне додавання, послідовне додавання, додавання круглих десятків.

28. Сполучний закон додавання записують так:

- а) $a+b=b+a$;
- б) $(a+b)+c=a+(b+c)$;
- в) $(a+b)\cdot c=ac+bc$.

29. Яка теоретична основа віднімання виду $560-200$?

- а) сполучна властивість віднімання;
- б) віднімання суми від числа;
- в) віднімання числа від суми.

30. Із якою дією пов'язана дія віднімання?

- а) з додаванням;
- б) з діленням;
- в) з множенням.

31. Де наведено всі можливі способи розв'язування?

- а) $560+240=(500+200)+(60+40)$
 $560+240=560+(200+40)$
 $560+240=56\text{дес.}+24\text{дес.}$
- б) $560+240=(500+200)+(60+40)$
 $560+240=(500+60)+240$;
- в) $560+240=56\text{дес.}+24\text{дес.}$
 $560+240=(500+200)+(60+40)$.

32. Як правильно пояснити конкретний зміст дії множення $2\cdot 4$?

- а) по 2 взяти 4 рази;
- б) по 4 взяти 2 рази;
- в) 2 помножити на 4.

33. У якому класі вивчають таблицю ділення на 8?

- а) 1 кл.;
- б) 2 кл.;
- в) 3 кл.

34. Які типи задач порівнюють, щоб зрозуміти зміст дії ділення?

- а) на знаходження остачі і ділення на рівні частини;
- б) на ділення на рівні частини та ділення на вміщення;
- в) на знаходження невідомого дільника і на ділення на вміщення.

35. На основі чого найдоцільніше пояснювати ділення на рівні частини?

- а) за малюнком;
- б) за поясненням у підручнику;
- в) на основі практичних дій.

36. Що відносять до позатабличного множення?

- а) $3\cdot 8$;
- б) $24\cdot 3$;
- в) $7\cdot 9$.

37. Яка теоретична основа письмового множення багатоцифрового числа на двоцифрове?

- а) переставний закон множення;
- б) сполучний закон множення;
- в) множення числа на суму.

✓ 38. Який новий термін вводять при поясненні письмового ділення багатоцифрового числа на одноцифрове?

- а) неповний добуток;
- б) неповне ділене;

в) множник.

39. Скільки етапів самоконтролю розрізняють при письмовому діленні багатоцифрових чисел?

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3.

40. При вивченні яких чисел ознайомлюють із письмовим множенням?

- а) сотня;
- б) тисяча;
- в) багатоцифрові числа.

41. Яка теоретична основа письмового ділення багатоцифрових чисел на одноцифрове число?

- а) ділення суми на число;
- б) ділення числа на добуток;
- в) ділення добутку на число.

42. Скільки дій має складена задача?

- а) 1;
- б) 2;
- в) не менше 2-х.

43. Розв'язування задач в 1-4 класах найбільше пов'язане з вивченням:

- а) арифметичного матеріалу;
- б) геометричного матеріалу;
- в) алгебраїчного матеріалу.

44. Чи треба здійснювати пошук плану розв'язування задачі в роботі над простою задачею?

- а) інколи;
- б) так;
- в) ні.

45. Яка складова процесу розв'язування задачі не обов'язкова при роботі над усіма задачами на уроці?

- а) ознайомлення зі змістом задачі;
- б) розв'язання задачі;
- в) перевірка.

46. Яку форму короткого запису задачі найчастіше використовують у роботі над задачами на рух?

- а) схематичний;
- б) графічний;
- в) табличний.

47. Розбір задач проводять такими способами:

- а) від числових даних до запитання і від запитання до числових даних;
- б) аналітичний і аналітико-синтетичний;
- в) синтетичний та індуктивний.

48. Як записують відповідь до задачі, виконаній із поясненням?

- а) коротку;
- б) повну;
- в) не записують.

49. Яким способом найефективніше робити пошук плану розв'язування задач на знаходження невідомого за двома різницями?

- а) аналітичним;
- б) синтетичним;
- в) індуктивним.

50. Яким виразом знаходять сталу величину в задачах на пропорційне ділення?

- а) $\square : (\square + \square)$;
- б) $\square : (\square - \square)$;
- в) $\square : (\square \cdot \square)$;

51. Які є способи розв'язування задач на знаходження невідомого четвертого пропорційного?

- а) індуктивний;
- б) способом зведення до одиниці;
- в) способом зведення до одиниці і способом відношення.

52. Із якою першою одиницею довжини ознайомлюють учнів?

- а) метр;
- б) міліметр;
- в) сантиметр.

53. Скільки квадратних сантиметрів у 54м^2 ?

- а) 540см^2 ;
- б) $5\,400\text{см}^2$;
- в) $540\,000\text{см}^2$.

54. Із якою найбільшою одиницею вимірювання маси ознайомлюють учнів у темі “тисяча”:

- а) кілограм;
- б) тонна;
- в) центнер.

55. У яких одиницях зручніше виразити вік дитини 24 місяці?

- а) рік;
- б) дні;
- в) години.

56. Визначити правильну рівність:

- а) $6\text{км}\,560\text{м} = 656\text{м}$;
- б) $7\text{дм}\,3\text{см} = 73\text{см}$;
- в) $3\text{м}\,52\text{см} = 3052\text{см}$.

57. Яку наочність використовують на першому етапі для ознайомлення з одиницею довжини сантиметр?

- а) лінійка;
- б) модель сантиметра;
- в) лінійка без поділок.

58. В якому класі дають перше поняття про периметр:

- а) перший клас;
- б) другий клас;
- в) третій клас.

59. Серед цих рівностей виберіть правильну:

- а) $4\text{ц} = 40\text{кг}$;
- б) $5\text{кг}\,650\text{г} = 565\text{г}$;
- в) $6\text{т}\,5\text{ц} = 65\text{ц}$.

60. Яку наочність пропонують першою при вивченні мір часу?

- а) годинник;
- б) календар;
- в) секундомір.

61. Де перетворення зроблено правильно?

- а) $52\text{дм}^2\,150\text{см}^2 = 5215\text{см}^2$;
- б) $6\text{т}\,7\text{ц} = 670\text{ц}$;
- в) $7\text{год}\,18\text{хв} = 438\text{хв}$

62. У якому класі дістають уявлення про матеріал, пов’язаний із дробами, вперше?

- а) 1 клас;
- б) 2 клас;
- в) 4 клас.

63. Як називають перші частини, із якими ознайомлюють учнів?

- а) одна четверта;
- б) четверта, п’ята;
- в) половина, чверть.

64. Що вважають частиною від цілого?

- $\frac{2}{3}$;
а) $\frac{2}{3}$;
б) 0,5;
в) дріб із чисельником 1.

65. Якого виду задачі, пов'язані з частинами, розв'язують у 3 класі?

- а) на знаходження частини від числа, числа за його частиною;
б) на знаходження дроби від числа.
в) на знаходження дроби від числа та числа за дробом;

66. Якою дією розв'язують задачу на знаходження частини від числа?

- а) множенням;
б) діленням;
в) відніманням.

67. Визначте тип задачі . У третьому класі 9 відмінників. Це $\frac{1}{3}$ усієї кількості учнів класу.

Скільки учнів у третьому класі?

- а) на знаходження частини від числа;
б) на знаходження числа за його частиною.
в) на знаходження невідомого дільника.

68. Якими діями розв'язують задачу на знаходження дроби від числа?

- а) множенням;
б) діленням;
в) діленням і множенням.

69 . Визначте тип задачі: Ігрова приставка коштувала 360 грн. Потім ціну було знижено на $\frac{2}{9}$ від початкової ціни. На яку суму знижено ціну приставки?

- а) на знаходження частини від числа;
б) на знаходження числа за його частиною;
в) на знаходження дроби від числа.

70. Який метод найбільш ефективний при ознайомленні з дробами?

- а) наочний;
б) індуктивний;
в) дедуктивний.

71. У якому класі ознайомлюють із термінами чисельник і знаменник?

- а) 1 клас;
б) 2 клас;
в) 4 клас.

72. У якому класі вперше ознайомлюють із алгебраїчним матеріалом?

- а) 1 клас;
б) 2 клас;
в) 3 клас.

73. Який із термінів має подвійний зміст?

- а) рівність;
б) рівняння;
в) сума.

74. Яку групу термінів використовують для читання виразів із дією додавання?

- а) додати, мінус, збільшити;
б) плюс, додати, збільшити, знайти суму;
в) плюс, зменшити.

75. У якому класі вводять термін "вираз із змінною"?

- а) 1 клас;
б) 2 клас;

в) 3 клас.

76. Коли починають вживати термін "значення виразу"?

- а) 1 клас;
- б) 3 клас;
- в) 2 клас.

77. Термін "рівняння" вводять вперше у:

- а) 1 клас;
- б) 2 клас;
- в) 3 клас.

78. Які задачі можна розв'язати алгебраїчним способом?

- а) на знаходження суми;
- б) на знаходження невідомого діленого;
- в) на знаходження остачі.

79. Алгебраїчний матеріал вивчають:

- а) у 1 класі;
- б) у 2 класі;
- в) в 1-4 класах.

80. Якою дією знаходять невідомий множник?

- а) діленням;
- б) додаванням;
- в) множенням.

81. Знайдіть правильний розв'язок рівняння $x - 24 \cdot 6 = 178$:

- а) 34;
- б) 322;
- в) 320.

82. Вивчення елементів геометрії пов'язане:

- а) з вивченням арифметичного й алгебраїчного матеріалу;
- б) вивчається в темі „Площа фігур”;
- в) вивчається як окрема тема.

83. Означення яких понять не дається?

- а) відрізка;
- б) прямої;
- в) квадрата.

✓

84. Як пропонується трактування поняття квадрата в початкових класах?

- а) це прямокутник із рівними сторонами;
- б) це ромб із прямими кутами;
- в) це чотирикутник із рівними сторонами?

85. Яке поняття як основне використовують для тлумачення поняття ламаної?

- а) прямої;
- б) відрізка;
- в) точки.

86. Вкажіть правильне твердження:

- а) коло є кругом;
- б) круг є межею кола;
- в) коло є межею круга.

87. У якому класі виділяється геометричний матеріал у якості окремого розділу:

- а) 2 клас;
- б) 3 клас;
- в) не виділяється.

88. При формуванні понять про які фігури можна дати різні назви:

- а) круг;
- б) прямокутник;

в) ламана.

89. Означення яких понять не діється:

- а) точки;
- б) ламаної;
- в) відрізка.

90. Як пропонують трактувати поняття відрізка в початкових класах:

- а) відрізок – це частина прямої;
- б) відрізок – це відстань від однієї точки до іншої;
- в) відрізок – це множина точок.

91. Вкажіть правильне твердження:

- а) коло є частиною круга;
- б) круг є частиною кола;
- в) радіус є частиною кола.

92. Які групи методів мають найширше використання під час вивчення нового матеріалу на уроках математики в початкових класах?

- а) роз'яснення, проблемно-пошуковий, наочний;
- б) пояснення, бесіда, наочний;
- в) дослідницький, наочний.

93. Яка послідовність роботи при вивченні нумерації чисел першого десятка?

- а) утворення числа, назва числа, місце числа в натуральному ряді, порівняння чисел;
- б) назва числа, місце числа в натуральному ряді, утворення числа;
- в) порівняння чисел, назва числа, місце числа в натуральному ряді, утворення чисел.

94. На якій властивості ґрунтується прийом додавання $24 + 3$?

- а) додавання суми до числа;
- б) додавання числа до суми;
- в) додавання суми до суми.

95. Скільки всього сотень у числі 27503?

- а) двісті сімдесят п'ять;
- б) п'ять;
- в) двадцять сім.

96. Якою може бути остача при діленні числа на 5?

- а) меншою або рівною п'яти;
- б) не більше п'яти;
- в) меншою п'яти.

97. Визначити тип простої задачі. Коли учням видали 16 підручників, то залишилося ще 5 підручників. Скільки було всього підручників?

- а) знаходження суми;
- б) знаходження невідомого зменшуваного;
- в) знаходження невідомого доданка.

98. Визначити типи простих задач, з яких складається дана задача і послідовність їх розв'язування.

✓ Вздовж дороги посадили 20 груш, 30 лип, а яблунь на 6 менше, ніж лип. Скільки плодівих дерев посадили юннати?

- а) знаходження суми, зменшення на кілька одиниць;
- б) зменшення на кілька одиниць, знаходження суми;
- в) різницеве порівняння, знаходження суми.

99. Яке з означень правильне?

- а) квадрат – це чотирикутник, в якого всі кути прямі;
- б) квадрат – це прямокутник в якого всі сторони рівні;
- в) квадрат – це ромб, в якого всі сторони рівні і кути прямі.

100. Який прийом використовують при розв'язуванні прикладу $72 : 12$?

- а) підбору числа;

- б) ділення суми на число;
- в) ділення числа на добуток.